

права на свободу і на спротив насильству, права на власність і вільну економічну діяльність, свобод приватного життя – недоторканності житла, таємниці листування, свободи пересування й вибору місця проживання тощо. Наявність в індивіда політичних прав і свобод надає йому можливість брати участь у здійсненні державної влади, впливати на державу з метою задоволення особистих і спільних інтересів і потреб.

Ліберальна демократія не заперечує безпосереднього волевиявлення народу, але віддає перевагу представницькій демократії, яка дає змогу найповнішою мірою поєднати ідеал демократії та можливості його практичного здійснення.

ЗМІШАНИЙ ПОЛІТИЧНИЙ РЕЖИМ – тип політичного режиму, який поєднує в собі ознаки різних політичних режимів. Серед них слід виокремити два найпоширеніших:

Посттоталітарний політичний режим – є перехідним від тоталітаризму до демократії. Характеризується формуванням демократичних інститутів, зокрема багатопартійності, з поступовим зменшенням державного контролю над суспільно-політичними процесами та лібералізацією економіки (країни колишнього СРСР).

Посткомуністичний політичний режим – є перехідним від авторитарного до демократичного політичного режиму (колишні соціалістичні країни Східної Європи).

Отже, поняття "політичний режим" висвітлює процесуальні аспекти інститутів політичної системи, взаємодію суб'єктів політичного процесу у структурі політичної системи; способи й механізми розподілу влади у політичному просторі; характер відносин між політико-владними і політико-невладними суб'єктами, а також між політичними і неполітичними інститутами.

Список використаної літератури:

1. Ващенко К. О. Політологія для вчителя: навчальний посібник для студ. педагогічних ВНЗ / К. О. Ващенко, В. О. Корнієнко, Т. В. Андрущенко, О.С. Дмитренко, С. П. Дмитренко, доц. Жабінець Н.В., І. А. Семенець-Орлова, В. В. Туренко [та ін.] ; за ред. К. О. Ващенко, В. О. Корнієнка. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. - 406 с
2. Гелей С. Д. Політологія. Навч. Посіб./ С. Д. Гелей, С. М. Рутар . – 4-те вид., перероб і доп. – Львів. : Світ, 2001. – 384 с.
3. Логвина В. Л. Політологія. Навчальний посібник./ В. Л. Логвина. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 304 с.
4. Політологічний енциклопедичний словник: Навч. посібник для студ. вузів / НАН України, Інститут держави і права ім. В.М.Корецького ; упоряд. В. П. Горбатенко, А. Г. Саприкін ; ред. Ю. С. Шемшученко, В. Д. Бабкін. – К. : Генеза, 1997. - 395 с.

Бордюгов Є.

СУТНІСТЬ, ОЗНАКИ ТА ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ

В даній статті описано такі поняття як держава, її ознаки та функції; подано класифікацію до цих понять, наведено форми реалізації функцій держави.

Ключові слова: держава, суверенітет, громадянство, влада, економіка, право, дипломатія.

Держава - це досить складне соціальне і юридичне явище. Існує багато визначень терміну "держава". Так в Давньому Китаї даосисти визначили, що держава - це частка єдиного природного процесу розгортання закону. Аристотель підкреслював, що держава - це тип суспільства, що є союзом несхожих особистостей, які об'єднуються задля спільного блага, задовольняючи власні потреби через обмін товарів і послуг. На думку Леніна держава є машиною (знаряддям) для підтримання панування одного класу над іншим [4, С.64].

На сьогодні існують різні тлумачення терміну "держава". Проаналізуємо деякі з них:

- це політична організація суспільства, що має владні повноваження з управління територіально-організованим населенням з метою здійснення загально соціальних справ;
- це суб'єкт міжнародного публічного права;
- це сукупність офіційних органів влади (державного апарату), що діють у масштабах усієї країни;
- це особлива політико-територіальна організація суспільства, що володіє суверенітетом, спеціальним апаратом управління і примусу та здатна надавати своїм велінням загальнообов'язкової сили для всього населення країни, яка створюється для керівництва суспільством і виконання загальносуспільних справ [5, С.81].

Важливе значення у характеристиці держави мають ознаки, які дають змогу краще розуміти це складне явище:

Кожна держава характеризується певними ознаками, які дають змогу краще розуміти це складне явище:

1) наявністю державного суверенітету, тобто верховенства, повноти, єдності та неподільності влади всередині країни та її рівноправності і незалежності у міжнародних відносинах. Державний суверенітет виникає з моменту реалізації національного суверенітету - права нації самостійно визначати свою подальшу долю, включаючи право на самовизначення і створення суверенної держави. Державний суверенітет України виник з моменту прийняття Верховною Радою УРСР «Акту проголошення незалежності України» 24 серпня 1991 р., схваленого 1 грудня 1991 р. всенародним голосуванням;

2) територіальною ознакою, яка характеризується наявністю певної території, обмеженої державним кордоном, за якою закріплене населення (народ) за допомогою правових інститутів громадянства (в республіках) чи підданства (в монархіях).

3) громадянство (підданство) - це постійний правовий зв'язок держави та індивіда, що виражається у їхніх взаємних правах та обов'язках;

4) наявністю публічної влади, яка поширюється на всіх людей, що перебувають на території держави. Цю владу здійснюють спеціально утворені органи держави, які відокремлені від населення, у своїй сукупності утворюють державний апарат, завданням якого є тільки керування справами держави і суспільства;

5) наявністю системи права - загальнообов'язкових, формально визначених правил поведінки, що встановлені чи санкціоновані державою для регулювання найважливіших суспільних відносин і виконання яких забезпечується державним примусом;

6) наявністю податкової системи, тобто сукупністю податків і зборів (обов'язкових платежів), які надходять у бюджети та в державні цільові фонди, котрі збираються з населення у встановленому податковими законами порядку і використовуються для утримання державної влади і вирішення загальних справ;

7) наявністю державних символів (Державного прапора, Герба, Гімну), грошової системи та ін[2,С.96].

Підсумовуючи вище визначені ознаки можна охарактеризувати державу, як суверенну, політико-територіальну цілісність, яка має найвищу концентрацію влади в соціально неоднорідному суспільстві та здатна вирішувати загальні справи.

Ознаки держави узагальнені у схемі

Держава як складне, багатозначне утворення виконує ряд функцій.

Функції держави - це основні напрями її діяльності, обумовлені завданнями, сутністю та соціальним призначенням держави.

Розрізняють:

1. Основні функції держави, які реалізуються протягом всього її існування, без яких розвиток держави неможливий:

- економічна;
- політична;
- правоохоронна;
- гуманітарна;

- інформаційна;
- охорони здоров'я населення;
- оборонна та ін.

Додаткові (неосновні) функції - це напрямки діяльності держави, які є складовими основних функцій і завдяки яким вони реалізуються.

Так, додатковими функціями такої основної функції, як "охорона здоров'я населення" є :

- розвиток медичної науки;
- створення профілактичних та лікувальних медичних закладів;
- підготовка медичних кадрів різної кваліфікації (лікарів, медсестер, фельдшерів);
- розвиток фармацевтики;
- забезпечення потреб медицини матеріальними засобами та ін.

Тільки у своїй сукупності додаткові функції забезпечують виконання основної функції держави.

Основні функції держави, залежно від різних критеріїв, можна класифікувати на різні групи:

1. За територіальною спрямованістю:

а) внутрішні функції, реалізація яких здійснюється всередині країни і які забезпечують внутрішню політику держави:

- економічна;
- політична;
- соціальна;
- екологічна;
- гуманітарна;
- правоохоронна та ін.

б) зовнішні функції, реалізація яких здійснюється на міжнародній арені, які забезпечують зовнішню політику держави:

- дипломатична, пов'язана із встановленням і підтриманням відносин з іноземними державами;
- міжнародного співробітництва у різних сферах;
- природоохоронна;
- підтримання міжнародного правопорядку;
- захист держави від зовнішніх посягань та ін.

2. За сферою суспільного життя:

а) економічні функції:

- захист різних форм власності;
- розвиток виробництва;
- створення умов для забезпечення прав громадян на підприємницьку діяльність;

- розпорядження об'єктами державної власності та ін.;

б) політичні функції:

- розробка внутрішньої політики держави;
- створення умов для розвитку демократії;

- забезпечення прав громадян на вільну, в тому числі опозиційну політичну діяльність;
- охорона і захист конституційного ладу та ін.;
- в) гуманітарні функції:
 - розвиток науки і культури;
 - забезпечення освіти та виховання населення;
 - розвиток національної самосвідомості народу;
 - охорона культурної спадщини та ін.;
- г) соціальні функції:
 - забезпечення соціального захисту громадян;
 - створення системи загальнодержавного та недержавного соціального страхування;
 - створення мережі спеціальних закладів для догляду за непрацездатними;
 - створення умов для забезпечення громадян, які потребують соціального захисту, житлом та ін.;

3. За часом виникнення:

а) постійні, які реалізуються державою на всіх етапах існування (основні функції)

б) тимчасові, які реалізуються в певних умовах. Так, у разі стихійного лиха чи техногенної катастрофи держава приймає міри по ліквідації негативних наслідків, що виникли, допомагає постраждалим та інше. Але здійснення такої функції припиняється після відновлення причиненої шкоди і досягнення поставленої мети[6,С.14].

Держава для реалізації своїх функцій використовує різні форми:

1) правотворчу - створює необхідні закони і підзаконні нормативні акти, що регулюють суспільні відносини у різних сферах;

2) організаційну (виконавчу) - забезпечує виконання приписів нормативно-правових актів;

3) правоохоронна - за допомогою спеціальних правоохоронних органів забезпечує законність і правопорядок в народному господарстві та інших відносинах;

4) правозастосовчу - шляхом видання компетентними органами актів застосування права, які є обов'язковими для виконання адресатами;

5) контрольно-наглядову, за допомогою якої здійснюється нагляд за точним і однаковим виконанням законів усіма суб'єктами. Цю форму забезпечують органи Антимонопольного комітету та його регіональних відділень, Контрольно-ревізійної служби, прокуратури, органів галузевого нагляду та ін [1,С.384].

Отже, держава - це особлива форма організації суспільства, що характеризується наявністю політичної публічної влади, що має ознаки суверенітету та здійснюється в діяльності державних органів, поширюється на певну територію, надає своїм рішенням загальнообов'язкового характеру завдяки правовим нормам, встановлює види і розміри податків і основним призначенням якої є регулювання суспільних відносин.

Абсолютно всі дослідники поняття держави укладали в нього об'єднання людей в тій чи іншій формі. Держава завжди асоціюється з владою та політикою.

В основі історичних передумов лежить потреба цілісності суспільства, що знову доказує твердження про те, що держава є об'єднанням осіб. Також видно, що в основі соціальних передумов виникнення держави лежить принцип задоволення власних потреб, що показує нам державу в світлі способу отримання бажаного.

Список використаної літератури:

- 1.Гелей С. Д. Політологія. Навч. Посіб . // ИЯШ. - 2001. – №4. - 384 с.
- 2.Введення в політологію: Підручник для вузів // ИЯШ. – 2002. – С.96
- 3.Лавриненко В.Н. Політологія: Підручник для вузів // ИЯШ. - 2002 – С.42
4. Демидов А. І. Малько А. В. Політологія у запитаннях і відповідях // ИЯШ. - 1998. – С.64
5. Марченко М. Н. Теорія держави і права.//ИЯШМ. - 1996. – С.81
6. Соловйов А.І. Політологія // ИЯШ. – 2000. – С.14

Бойко Ю.

УКРАЇНСЬКО-КАНАДСЬКІ ВІДНОСИНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

У статті робиться спроба проаналізувати українсько-канадські відносини на сучасному стані та передбачити перспективи розвитку. Сучасний етап відносин між Україною та Канадою є найбільш важливим, оскільки саме сьогодні наша держава переживає найбільш тяжкі часи і саме Канада надає нам найбільшу та всебічну підтримку у збереженні нашої територіальної цілісності та суверенності. Канада активно підтримує демократичні зміни в Україні після перемоги Революції Гідності, надаючи та сприяючи політично, фінансово і технічно проведенню важливих реформ у нашій державі.

Ключові слова: Канада, Україна, співробітництво, міжнародна арена, зовнішньополітична стратегія, українська криза.

Актуальність дослідження: відносини з Канадою є перспективним напрямком для зовнішньополітичної стратегії України. Канада підтримує нашу державу та сприяє її розвитку, а також допомагає в подоланні української кризи. Питання України в Канаді завжди стоятиме на порядку денному, і, враховуючи останні вибори, можна говорити, що позиція Канади на міжнародній арені завжди буде на користь Україні, а підтримка Канади буде тільки посилюватись.

Мета дослідження полягає в аналізі стану та перспектив розвитку українсько-канадського двостороннього співробітництва у 1991-2016 рр. Верхня межа обумовлена створенням незалежної Української держави та встановленням дипломатичних відносин з Канадою.

Двосторонні відносини України та Канади мають давню історію та охоплюють великий спектр сфер. Особливості українсько-канадського